

Stefan Lindborg: Tal på Ung Vänsters riksting 2012

Talare
Stefan Lindborg
Politiker

Datum
18 maj 2012

Plats
Haninge

Kamrater, rikstingsombud och gäster, å förbundsstyrelsens vägnar vill jag hälsa er välkomna till Haninge och till Ung Vänsters riksting 2012.

På rikstinget ska vi anta ett sexualpolitiskt uttalande och behandla förbundsstyrelsens förslag till kultur- och fritidspolitiskt program. Framför oss ligger tre dagar fyllda av nya möten och viktiga diskussioner. Tre dagar med minnen för livet, med nya lärdomar och med nya insikter. Tre dagar då vi tillsammans utvecklar förbundets politik och gör Ung Vänster till en starkare kraft för förändring.

Vårt förbund samlas till riksting i en svår tid. En tid, där utmaningarna är stora och ansvaret för framtiden vilar tungt på våra axlar. Våra motståndare har under lång tid flyttat fram sina positioner. Högerens systemskifte har fullbordats, och ojämlikhet och orättvisor har normaliserats. Under flera decennier har vi vant oss vid massarbetslöshetens effekter. Fackföreningsrörelsens positioner har pressats tillbaka och en omfattande maktförskjutning från arbete till kapital har genomförts.

I en schlingmannifierad samhällsdebatt sätts likhetstecken mellan förnyelse och vandring högerut. Men vårt besked till borgerligheten är tydligt: Vi vill inte veta av ert fattigsverige och inte heller er 30-talsliknande arbetsmarknad. Det är ni som är hopplöst ur takt med tiden.

Högerregeringen genomför en politik som rullar tillbaka feministiska landvinningar och som därför också cementerar könsmaktsordningen. Det är tjejer som med sin hälsa och med sina arbetsvillkor, betalar priset för nedskärningar och för högerens skattesänkningar åt rika män. Det duger inte att finansminister Anders Borg kallar sig för feminist, när det är tjejer som tvingas ta smällen för högerens könsblinda politik. Istället för billiga ursäkter kräver, vi en politik som omfördelar makt och resurser från män till kvinnor.

Kamrater, ur förtryck och orättvisor måste såväl motstånd som organisering födas. Lösningarna på de grundläggande problem som världen står inför, pekar i en socialistisk och feministisk riktning. Vi vet att en förändring är både nödvändig och fullt möjlig, men likväl vet vi också att förändringen aldrig kommer av sig själv. Den kräver hårt arbete, strategiska vägval och den kräver inte minst ett Ung Vänster som växer och blir starkare.

Kamrater, jag läser ur Siv Arbs dikt Jag vill följa:

Jag vill höra det lågmälda talet uppmärksammat

och omvandlat till berättelser

om att vi

och några och fler

orkar gå vidare

från det förflutna till det närvarande –

och för att komma från det närvarande

till det kommande

har vi några som vi måste följa:

De som talar mot förtryck.

De som talar för växande.

De som talar mot slaveri.

De som talar för befrielse.

Kamrater, vi är de som talar mot förtryck och för befrielse. I blicken har vi såväl de utmaningar vi står inför idag, som våra mål om förändring. På våra axlar vilar

ansvaret att forma morgondagen. Och i våra händer ligger framtiden.

Kamrater, att vara ung i högerns Sverige är att leva ett liv helt präglad av otrygghet. På bolagsstämmorna flödar champagnen och bland överklassen i Danderyd ler man glatt när skattedeklarationen kommer. Medan undersköterskans och byggjobbarens skattekrönor blir vinster åt riskkapitalbolag, som verkar i en välfärd som allt mer liknar en tjuvarnas marknad. Där hemma, sitter vi vid telefonen och väntar på besked, blir det något jobb idag eller inte? Vi går till skolor som saknar såväl tillräckligt med lärare som skolsköterskor och kuratorer. Bostadsbristen dömer oss till att desperat skapa ”Jag behöver en lägenhet”-event på Facebook. Vi kan utan att överdriva kallas för generation otrygg.

Vår generation är uppvuxen i skuggan av högerns systemskifte, och har alltid mötts av etablissemangets ord om att samhället inte har råd att ge oss trygga livsvillkor. Men pengarna finns i ett Sverige, där de rika är rikare än någonsin. I ett land där regeringen sätter världsrekord i skattesänkningar och överklassen curlas fram genom samhället. Och är det ändå inte lite märkligt att det i högerns Sverige alltid finns pengar nog till ytterligare en skattesänkning, men aldrig tillräckligt för att bygga ut välfärden?

Kamrater, efter decennier av nedskärningar kräver vi en politik som sätter ungas trygghet i första rummet. Vi vägrar att fortsätta vara generation otrygg, det är dags att ta från de rika och ge till oss unga.

Kamrater, redan på 40-talet formulerade vårt förbund ungdomens fyra rättigheter. Rätten till en bostad, rätt till arbete, rätt till utbildning och rätten till en meningsfull fritid.

Begreppet fritid kan ibland vara bedrägligt. Fritiden är inte en tid fri från samhällets omkringliggande strukturer. Att själv kunna styra över sin fritid, och möjligheten till att fylla den med ett meningsfullt innehåll, är i allra högsta grad en fråga om politisk kamp.

Bakom högerns retorik om välfärdens kärna, döljer sig en vilja till att minska de samhällsområden vi styr över tillsammans, och istället öppna upp för marknadslösningar och kommersialisering. En kultur- och fritidspolitik från vänster går i rakt motsatt riktning. Vi kräver istället att samhället ska ta ett större

ansvar. Vi kräver gratis entré på museer, avgiftsfria musik- och kulturskolor och vi kräver en fungerande fritidsgård i varje kommun eller stadsdel.

Kampen om rätten till en meningsfull fritid är långt från vunnen. Idag begränsas makten över fritiden, av en arbetsmarknad där unga förväntas vara fullt ut flexibla och anpassningsbara. Att oro sig för om lönen räcker månaden ut är inte en fritidsaktivitet värd namnet, inte heller är det en meningsfull fritid att sitta hemma vid telefonen och vänta på att bli inringd. För att en meningsfull fritid ska bli en rättighet, måste den otrygga slit och släng-arbetsmarknaden pressas tillbaka. För vi tänker inte fortsätta att vara det moderna samhällets daglönare.

Kamrater, vi lever i en tid präglad av sin avpolitisering. En tid där strukturella samhällsproblem individualiseras, och där varje försök till maktanalys viftas bort som konspirationsteorier. På få områden är detta så tydligt, som när det kommer till feminismen. För den som vägrar se strukturer, är kvinnors underordning något som antingen är självvalt eller något som inte alls existerar. Men för den som verkligen vill se, är könsförtrycket helt uppenbart. Det syns i siffror och statistik, men också i våra egna liv och i upplevelser från vardagen.

Trots det, har feministiska frågor och perspektiv osynliggjorts alldeles för länge. Därför är vår uppgift att synliggöra könsmaktsordningen och formulera strategier som undergräver den. Ung Vänster är Sveriges viktigaste feministiska kraft, och med det följer ett stort ansvar. Vi ska vara de som konsekvent avslöjar hur högerpolitiken slår mot kvinnor. Vi ska vara de som lyfter in ett feministiskt perspektiv i en politisk debatt, som alltför ofta inte vill kännas vid att könsmaktsordningen skär igenom varje del av vår vardag. Och framförallt, genom vårt arbete med feministiskt självförsvar ska vi fortsätta ge tjejer verktyg att försvara sig, ta plats och utmana vardagsrädslan.

Kamrater och feminister, vår sexualitet är något personligt. Men den är för den saken skull också något politiskt, något som inte går att skilja från samhället i övrigt och de strukturer som präglar varje del av vardagen. Vår sexualpolitik baseras på allas grundläggande rätt till sin sexualitet, till sin kropp och till att leva som den man är.

Det offentliga rummet sexualiseras allt mer i takt med att också kvinnors kroppar kommersialiseras. Med förvrängda bilder av kvinnokroppen i reklam,

återskapas sjuka skönhetsideal. Ideal som är ouppnåeliga, som orsakar ätstörningar och som orsakar ohälsa. Det är helt orimligt att manipulerade bilder tillåts skapa falska verklighetsuppfattningar. Därför föreslår förbundsstyrelsen i vårt förslag till sexualpolitiskt uttalande, märkning av retuscherade bilder och en lag mot könsdiskriminerande reklam. Sexualiseringen och dess konsekvenser är inte enskilda tjejers skuld – det är samhällets ansvar att förändra.

Kamrater, kapitalismens kris har än så länge inte varit en kris för kapitalisterna. Runtomkring i Europa förväntas folket stå för kalaset när de ekonomiska eliterna har tagit springnota, och vältrat över krisens kostnader på arbetarklassen. I den ekonomiska krisens spår flyttas avgörande makt över den ekonomiska politiken till tjänstemän och teknokrater. Makten ska uppenbarligen ligga så långt bort som möjligt från de löntagare som i massarbetslöshetens tidevarv förlorat jobbet, och från de kvinnor som får ta den största smällen för nedskärningarna. Även om kapitalismen som ekonomiskt system är kraftigt försvagat, står dess försvarare – högerpolitiker och arbetsgivare – starkare än på mycket länge.

Kampen om vad som är svaret på krisen, kommer att vara avgörande för samhällsutvecklingen under de kommande decennierna. Reaktionen i Grekland på lönesänkningar, sparpaket och förnedrande prat om lata greker, blev i parlamentsvalet en tydlig majoritet mot nedskärningspolitiken. Från Ung Vänsters riksting, skickar vi de varmaste gratulationerna till den grekiska vänstern och till vårt samarbetsparti Syriza.

Kamrater, vårt stöd till den grekiska vänstern handlar inte om finstämda floskler eller välformulerade ord i högtidstal. Vårt stöd handlar om solidaritet. Vi kämpar tillsammans, sida vid sida, för våra gemensamma intressen. Det grekiska folkets kamp mot nedskärningar och massarbetslöshet är också vår. Den ekonomiska krisen kan inte lösas med mer av samma som orsakade den. Krisens lösningar är mer av jämlikhet och demokrati, och mindre av privatiseringar och expertvälde.

Kamrater, nu skickar vi tillbaka notan till finansmarknadens spekulanter. För nyliberalismen – den har nått vägs ände.

Kamrater, i vanmaktens och de ökande klasskillnadernas spår följer rasismen. Rasismen biter sig fast, påverkar människor och förändrar samhället.

De rasistiska strömningarna förgiftar samhällsdebatten. Sociala problem etnifieras, när allt från massarbetslöshet till mäns våld mot kvinnor förklaras med just etnicitet. Medan rasisterna splittrar, ljuger och förvanskar, vägrar vi att tillhöra dem som spelar på rasisternas planhalva. Vi accepterar varken problemformuleringar eller verklighetsuppfattningar, konstruerade för att bygga falska motsättningar och flytta fokus från verkliga konfliktlinjer. En socialistisk och feministisk antirasism ser bortom etnicitet, och samlar människor brett i kampen mot klassamhället och könsmaktsordningen.

Kampen mot rasism och islamofobi är en ödesfråga för vår tid. Under de senaste veckornas rättegångar mot terroristen från Utöya och serieskytten i Malmö, har det varit uppenbart att rasismens yttersta konsekvent alltid är våldet. Men hatet mot muslimer är ett samhällsproblem också de dagar då det inte leder till massmord. I Sverige ökar hatbrotten mot muslimer, kvinnor med slöja trakasseras och moskéer vandaliseras. På arbetsmarknaden möts muslimer av diskriminering och i samhällsdebatten av främlingsfientliga fördomar. Islam och muslimer beskrivs konsekvent som ett hot, när det i själva verket faktiskt är islamofobin som är det verkligt hotfulla.

Kamrater och antirasister, i en tid där allt fler sviker måste vår uppgift vara att konsekvent stå upp för människovärdet. Den svenska flyktingpolitiken bygger murar mot resten av världen, förnekar familjer återförening och utvisar människor till förtryck och tortyr. Här hemma utnyttjas papperslösa i restaurangköken, och förvägras samtidigt rätten till sjukvård. Den svenska flyktingpolitiken är såväl ovärdig som omänsklig. Men vi försvarar rätten till asyl och vi kräver en human flyktingpolitik.

Kamrater, utmaningarna är stora för en vänster som vägrar att acceptera klassamhällets underordning och könsmaktsordningens förtryck. Återigen vill jag påminna om Siv Arbs dikt Jag vill följa. För vi är de som talar mot förtryck och slaveri, och vi är de som talar för växande och för befrielse. På oss vilar ansvaret att bygga morgondagens samhälle. Framtiden ligger i våra händer och därför tar vi oss an de utmaningar vi står inför med tillförsikt och med självförtroende.

Med dessa ord förklarar jag Ung Vänsters riksting 2012 för öppnat.

Taggar

2010-tal, 2012, Man, Politiska tal, Ung Vänster, Vänsterpartiet

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lindborg-tal-pa-ung-vansters-riksting-2012>